

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.12.2022
C(2022) 9343 final

ANNEXES 1 to 4

LISAD

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI TEATIS

Suunised lairibavõrkude jaoks antava riigiabi kohta

ILISA

PÜSI- JA MOBIILSIDE JUURDEPÄÄSUVÕRKUDE KAARDISTAMINE – SUUNISTE PUNKTIS 5.2.2.4.1 OSUTATUD PARIMAD TAVAD

1. KOHALDAMISALA

Käesolevas lisas on esitatud parimad tavad kaardistamise elluviimiseks, et toetada riigiabi andmist püsi- ja mobiilside juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtuks.

Selle eesmärk on aidata liikmesriikidel töötada välja läbipaistev metoodika võrkude kättesaadavust ja jõudlust käsitleva teabe kogumiseks ja hindamiseks.

Käesolev lisa tugineb riigiabi kontekstis metoodikale, mis on töötatud välja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972¹ artikliga 22 ja elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ameti (BEREC) rakendussuunistega võrkude kasutuselevõtu geograafiliste ülevaadete kohta,² ning täiendab seda metoodikat.

Käesolevas lisas on püsiside juurdepääsuvõrkude ning mobiilside juurdepääsuvõrkude ja traadita juurdepääsuvõrkude kohta esitatud järgmine:

- a) võrkude jõudluse kaardistamiseks kasutatavad kriteeriumid;
- b) teave, mida pädevad ametiasutused võivad koguda esitatud teabe õigsuse kontrollimiseks;
- c) taristut käsitlev lisateave, mida pädevad ametiasutused võivad nõuda operaatoritelt konkreetsetes olukordades, kui see on põhjaliku hindamise eesmärgil nõuetekohaselt põhjendatud³.

2. PÜSISIDE JUURDEPÄÄSUVÕRKUDE KAARDISTAMINE

2.1. PÜSISIDE JUURDEPÄÄSUVÕRKUDE JÕUDLUSE KAARDISTAMISE KRITERIUMID

Suuniste punkti 74 alapunkti a kohaselt peavad liikmesriigid hindama võrkude jõudlust, mida väljendatakse vähemalt alla- ja üleslaadimiskiirusena, mis on kasutajatele kättesaadav või muutub neile kättesaadavaks tiptunnitingimustes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (uuesti sõnastatud) (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

² BoR (20) 42 ja sellega seotud BoR (21) 82.

³ Kui see on asjakohane, võidakse seda teavet vastavalt liikmesriigi õigusele käsitleda konfidentsiaalsena.

Tiptunnitingimusteks tuleks vastavalt suuniste punkti 19 alapunktis i esitatud määratlusele pidada seda, kui vähemalt 10 % kasutajatest⁴ edastab üheaegselt andmeid (laadivad nii üles kui ka alla) operaatori poolt igale kasutajale antud nominaalsel tippkiirusel,⁵ mis on kooskõlas tavapärase ülemüügi suhte määratlusega⁶.

2.2. KONTROLLIMISEKS VAJALIK TEAVE

Selleks et piirata sidusrühmade oportunistliku käitumise ohtu ning tagada, et esitatud teave on piisav ja järjepidev ning et sellele saab kindlalt tugineda, et vältida teenuste osutamise edasilükkamist sihtpiirkonnas, võivad kaardistamisega tegelevad pädevad ametiasutused otsustada nõuda sidusrühmadelt kontrollimise eesmärgil lisateabe esitamist oma võrkude kohta.

Pädevad ametiasutused võivad seega paluda, et sidusrühmad esitaksid saavutatava jõudluse arvutamiseks kasutatava meetodika täieliku kirjelduse, mis sisaldab muu hulgas järgmist:

- a) kasutatav juurdepääsuvõrgu tehnoloogia (FTTH, FTTB, ADSL, VDSL, VDSL + vektordus, DOCSIS.x jne) koos vastava standardi täieliku kirjeldusega;
- b) võrgu topoloogia (näiteks P2P või P2MP), sealhulgas lihtsustatud joonis, mis kajastab kaablite/kiudude füüsilist paigutust (nt GPON-tüüpi võrgu puutopoloogia);
- c) võrgu topoloogia kitsaskohtadest lingid, mis on määratletud võrgusegmentidena, kus statistilisest multipleksimisest saadav kasu on suurem, sealhulgas selge teave kas i) sellise lingi dimensioonimiseks kasutatava ülemüügi suhte kohta (näiteks tagasiühenduse võrgus) või ii) selliste kitsaskohtadest linkide läbilaskevõime planeerimise kohta. Igal juhul võib avaliku sektori asutus nõuda statistilist kirjeldust lõppkasutaja saavutatava kiiruse kohta (näiteks keskmine või tüüpiline kiirus või lõppkasutajale antava nominaalkiiruse saavutamise tõenäosus mis tahes ajahetkel koos kasutajamudeli eeldustega).

2.3. PÕHJALIKUS KONTROLLIMISEKS VAJALIK TEAVE

Pädevad ametiasutused võivad põhjaliku kontrollimise eesmärgil otsustada nõuda sidusrühmadelt lisateabe esitamist võrgu komponentide ja nende asukohtade kohta, näiteks et vaadata läbi teatatud jõudluse arvutamiseks kasutatud meetodika.

Pädevad ametiasutused võivad seega paluda, et sidusrühmad esitaksid lisateavet püsivõrgu juurdepääsuosa kohta, sealhulgas järgmise teabe:

- a) jaotuskappide asukoht ning kapi ja majapidamise vahelise juhtmestiku pikkus;
- b) selge teave signaalibilansi arvutuste kohta (näiteks selle kohta, kuidas vastuvõetava signaali tugevust on väljendatud bitikiirusena, kasutatavad signaalibilansi varud jne). Pädevad ametiasutused võivad paluda, et operaatorid esitaksid kõik kohaldatavad signaalibilansid, mida kasutatakse võrguteenuste kavandamiseks ja dimensioonimiseks, ja nende põhiparameetrid, sealhulgas selle meetodika kirjelduse ja põhjenduse, mida operaator kasutab signaalibilansside arvutamiseks.

⁴ See hõlmab nii ühendatud kui ka võimalikke kasutajaid.

⁵ See on lõppkasutajate lepingutes esitatud tippkiirus.

⁶ Sama võrgutaristu võib pakkuda lõppkasutajatele erinevat jõudlust sõltuvalt sellest, mitme kasutaja signaalid on kitsaskohtadest linkides multipleksitud ja kui suured on nende nominaalsed kiirused. Jõudlus sõltub üheaegselt aktiivsete kasutajate arvust (mis on tiptunnitingimustes suurem). Sellest nn statistilisest multipleksimisest saadav kasu (aktiivsustase vähemalt 10 % ehk 1 : 10) eeldab ka seda, et operaatorid kasutavad piisavalt täpseid kasutajaliikluse jaotuse mudeleid.

3. MOBIILSIDEVÕRKUDE JA TRAADITA JUURDEPÄÄSUVÕRKUDE KAARDISTAMINE

3.1. MOBIILSIDEVÕRKUDE JA TRAADITA JUURDEPÄÄSUVÕRKUDE JÕUDLUSE KAARDISTAMISE KRITEERIUMID

Selle kaardistamismeetodi puhul peaksid liikmesriigid nõudma, et sidusrühmad võtaksid oma võrgu jõudluse arvutamisel arvesse järgmisi põhimõtteid:

- a) kasutada tuleks tööstusharu parimaid tavasid,⁷ võttes arvesse kõiki peamisi traadita signaali levi mõjutavaid tegureid⁸;
- b) arvutamisel tuleks tugineda 95 % tõenäosusele, et tugijaama leviala servas saavutatakse teatatud jõudlus,⁹ ja igal juhul vähemalt 95 % tõenäosusele, et teatatud jõudlus saavutatakse igas võrgupunktis, võttes arvesse levitingimuste võimalikke erinevusi, mis tulenevad juhuslikust mõjust ja võimalikest erinevustest asjaomase piirkonna punktide vahel (aadressi tasandil või maksimaalselt 100 x 100 meetri suuruste võrguruutude alusel);
- c) eeldada tuleks, et tipptunnitingimused on järgmised:
 - (i) mobiilsidevõrkude puhul nominaalne tugijaama koormus¹⁰ vähemalt 50 % või suurem, kui tipptunnil on liiklus oluliselt suurem;
 - (ii) traadita juurdepääsuvõrkude puhul tuleks kasutada eeldatavaid realistlikke tipptunni liiklustingimusi, et leida arvutuste jaoks asjakohane tugijaama koormus¹¹;
- d) esitada tuleks jõudlus lõppkasutaja kohta ja väliantennide põhjal. Kui vastuvõtuantenni jagavad mitu lõppkasutajat, tuleks arvestada, et üldine jõudlus on lõppkasutajate vahel võrdselt jaotatud¹²;
- e) esitada tuleks jõudlus iga tehnoloogia ja töösageduse kohta, kui kasutatakse mitut tehnoloogiat¹³ ja mitut sagedust,¹⁴ võttes arvesse sageduste puhul tegelikult kättesaadavaid ribalaiusi. Litsentsimata sageduste kasutamise korral tuleks see selgelt märkida.

⁷ Tööstusharu parimad tavad tähendavad modelleerimisparameetreid, vahendeid, kavandamist ja veapiire, mis on traadita side süsteemide ja sellega seotud äritegevuse kavandamisel tavalised ning mida valdkonna eksperdid peaksid piisavalt usaldusväärseks ja õigeaks, kui nad meetodikat kontrolliksid.

⁸ Näiteks maastik, ehitised ja häiringud, kui prognoositakse vastuvõetava signaali tugevust.

⁹ Tõenäosus tugijaama leviala servas tähendab tõenäosust, et leviala täielikus servas (maksimaalne väidetav levikaugus asjaomases piirkonnas) saavutatakse minimaalne jõudlus. Arvutused peavad põhinema realistlikel levisimulatsioonidel, linkide bilansiarvutustel ja piisavatel varudel.

¹⁰ Tugijaama koormus tähendab keskmist protsenti tugijaama ressurssidest, mida lõppkasutajad kasutavad teatava teenuse puhul.

¹¹ Kui tipptunniliikluse prognoosi ei kasutata, tuleks kasutada traadita juurdepääsuvõrkude puhul nominaalset tugijaama koormust 90 %. Traadita juurdepääsuvõrkude suurem tugijaama koormus (võrreldes mobiilsidevõrkudega) kajastab eeldavat teistsugust kasutusmudelit, mille tulemus on suurem konkurents teenindava tugijaama jagatud ressursside kasutamisel.

¹² Traadita juurdepääsuvõrkudes võib see nii olla korterelamu ühiste katuseantennide puhul.

¹³ Selline tehnoloogia on näiteks 3G UMTS- ja HSPA-tehnoloogia, 4G LTE- või LTE-Advanced tehnoloogia, 5G puhul kas 3GPP redaktsiooni 15 mitteeraldiseisev uus raadiosidetehnoloogia New Radio (NR) (4G-tuumikvõrguga) või eraldiseisev NR (oma 5G-tuumikvõrguga) ning edasised arendused (nagu 3GPP redaktsioon 16). Avaliku sektori asutusel soovitatakse koguda teavet kasutatava 3GPP-põhise tehnoloogia kohta (vähemalt 3GPP redaktsioonide tasemete kohta).

¹⁴ Selle eesmärk on eristada sagedusalasid alla 6 GHz ja millimeeterlainete sagedusalasid, kuna neid kasutatakse sageli erinevate teenusekategoriate puhul.

Teabe esitamisel seda taotlevale asutusele peaksid operaatorid võtma arvesse eelkõige järgmist:

- a) tagasiühenduse võrgu liik¹⁵ ja selle läbilaskevõime iga tugijaama puhul¹⁶;
- b) traadita juurdepääsu püsivõrkude puhul teenindatavate ja läbitud hoonete arv igas arvutatud võrguruudus.

3.2. KONTROLLIMISEKS VAJALIK TEAVE

Selleks et piirata sidusrühmade oportunistliku käitumise ohtu ning tagada, et esitatud teave on piisav ja järjepidev ning et sellele saab kindlalt tugineda, et vältida teenuste osutamise edasilükkamist sihtpiirkonnas, võivad kaardistamisega tegelevad pädevad ametiasutused otsustada nõuda sidusrühmadelt kontrollimise eesmärgil lisateabe esitamist.

Pädevad ametiasutused võivad seega paluda, et sidusrühmad esitaksid levialakaartide arvutamiseks kasutatud metoodika täieliku kirjelduse, mis sisaldab muu hulgas järgmist:

- a) levimudelid ja levisimulatsiooni põhiparameetrid;
- b) üldteave võrgu komponentide ja eelkõige antennide kohta (näiteks ülekandevõimsus, MIMO, antennide asukohad);
- c) põhiteave signaalibilansi arvutamise kohta (näiteks selle kohta, kuidas vastuvõetava signaali tugevust on väljendatud bitikiirusena, kasutatavad signaalibilansi varud jne). Sidusrühmad peaksid esitama kõik kohaldatavad linkide bilansid, mida kasutatakse võrguteenuste kavandamiseks ja dimensioonimiseks, koos nende põhiparameetritega, sealhulgas kirjelduse ja põhjenduse selle kohta, kuidas sidusrühm lingi bilansi arvutas;
- d) tugijaamade asukohad;
- e) tagasiühenduse omadused.

3.3. PÕHJALIKUKS KONTROLLIMISEKS VAJALIK TEAVE

Pädevad ametiasutused võivad põhjaliku kontrollimise eesmärgil otsustada nõuda sidusrühmadelt lisateabe esitamist võrgu komponentide ja nende asukohtade kohta, näiteks et vaadata läbi teatatud jõudluse arvutamiseks kasutatud metoodika. Pädevad ametiasutused võivad seega paluda, et sidusrühmad esitaksid oma võrkude kohta lisateavet, sealhulgas (kuid mitte ainult) järgmise teabe:

- a) saatjate arv igas asukohas;
- b) selliste saatjate kõrgus maapinnast;
- c) iga tugijaama sektorite arv;
- d) saatjates kasutatav tehnoloogia, sealhulgas MIMO kanalite arv, kanali kättesaadav ribalaius;
- e) iga saatja tõhus isotroopne ülekandevõimsus.

¹⁵

Kiudoptiline, vasepõhine *carrier grade* Ethernet, traadita jne.

¹⁶

Kiudoptilise ühenduse puhul võib seda tavaliselt pidada piisavaks.

II LISA

TEAVE, MILLE LIHKMESRIIGID PEAVAD AVALDAMA SUUNISTE PUNKTI 202 ALAPUNKTI B KOHASELT

Suuniste punkti 202 alapunktis b osutatud teave üksikabi andmise kohta peab hõlmama järgmist¹:

- a) üksikabi saaja isik:
 - (i) nimi;
 - (ii) abisaaja tunnus;
- b) abisaaja ettevõtte liik abi andmise ajal:
 - (i) VKE;
 - (ii) suurettevõtja;
- c) piirkond, kus abisaaja asub (NUTS 2. tasand või madalam);
- d) asjaomase abi puhul abisaaja peamine tegevussektor või -ala, mis on kindlaks määratud NACE grupi alusel (kolmekohaline arvkode)²;
- e) abi element (täissumma omavääringus). Maksusoodustusena antava abi korral võib teabe üksikabi summade³ kohta esitada järgmiste järkude kujul (miljonites eurodes):
 - [0,1–0,5];
 - [0,5–1];
 - [1–2];
 - [2–5];
 - [5–10];
 - [10–30];
 - [30–60];
 - [60–100];
 - [100–250];
 - [250 ja rohkem];

¹ Välja arvatud ärisaladused ja muu konfidentsiaalne teave nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja komisjoni nõusolekul [komisjoni teatis, milles käsitletakse ametisaladust riigiabi otsustes, C(2003) 4582 (ELT C 297, 9.12.2003, lk 6)].

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

³ Avaldada tuleb maksimaalselt lubatav maksusoodustus, mitte igal aastal mahaarvatav summa (näiteks maksukrediidi puhul avaldatakse pigem maksimaalselt lubatav maksukrediit, mitte tegelik summa, mis võib sõltuda maksustatavast tulust ja olla igal aastal erinev).

- f) kui see erineb abi elemendist, siis abi nominaalsumma väljendatuna omavääringus täissummana⁴;
- g) abimeede⁵:
 - (i) toetus / intressitoetus / võla mahakandmine;
 - (ii) laen / tagasimakstavad ettemaksed / tagasimakstav toetus;
 - (iii) tagatis;
 - (iv) maksusoodustus või -vabastus;
 - (v) riskifinantseerimine;
 - (vi) muu (täpsustada);
 - (vii) abi andmise kuupäev ja avaldamiskuupäev;
 - (viii) abi eesmärk;
- h) abi andva(te) asutus(t)e nimi (nimed);
- i) vajaduse korral volitatud üksuse nimi ja valitud finantsvahendajate nimed;
- j) viide abimeetmele, nagu on märgitud käesolevate suuniste alusel heaks kiidetud otsuses.

⁴ Brutotoetusekvivalent või vajaduse korral investeeringu summa. Tegevusabi puhul võib esitada aastase abisumma abisaaja kohta. Maksumeetmete kavade puhul võib selle summa esitada suuniste punktis 139 sätestatud vahemikena. Avaldada tuleb maksimaalselt lubatav maksusoodustus, mitte igal aastal mahaarvatav summa (näiteks maksukrediidi puhul avaldatakse pigem maksimaalselt lubatav maksukrediit, mitte tegelik summa, mis võib sõltuda maksustatavast tulust ja olla igal aastal erinev).

⁵ Kui abi antakse mitme abimeetme kaudu, tuleb esitada abisumma iga meetme kohta eraldi.

III LISA

TEAVE, MILLE LIHKMESRIIGID PEAVAD ESITAMA SUUNISTE PUNKTI 208 KOHASELT

Suuniste punktis 208 osutatud aruanne peab sisaldama teavet asjakohase aruandeperioodi kohta ja iga üksikprojekti kohta, mida rakendatakse käesolevate suuniste alusel heakskiidetud abimeetme kohaldamisel:

- a) abisaaja(te) nimi (nimed);
- b) projekti kogumaksumus (või hinnanguline kogumaksumus) ja keskmine kulu läbitud hoonete kohta;
- c) antud abisumma ja abi kulud;
- d) abi osakaal;
- e) riikliku rahastamise allikad;
- f) kaetus protsentides ja arvuliselt enne ja pärast riigi sekkumist;
- g) lairibavõrkude kasutuselevõttu toetavate projektide puhul:
 - (i) kuupäev, mil võrk kasutusele võeti;
 - (ii) riiklikult rahastatud võrgus kasutatav tehnoloogia;
 - (iii) osutatavate teenuste üles- ja allalaadimiskiirused;
 - (iv) pakutavad hulgimüügitasandi juurdepääsutooted, sealhulgas juurdepääsutingimused ja hinnad/hinnakujundusmetoodika;
 - (v) põhjendatud nõudluse alusel taotletavad hulgimüügitasandi juurdepääsutooted ja vajaduse korral selliste taotluste käsitlemine;
 - (vi) hulgimüügitasandi juurdepääsutooteid kasutavate juurdepääsu taotlejate ja teenuseosutajate arv;
 - (vii) jaemüügihinnad enne ja pärast meetme rakendamist;
 - (viii) riiklikult rahastatud taristu läbitavate hoonete arv;
 - (ix) kasutamismäärad;
- h) projektide puhul, millega toetatakse lairibateenuste kasutuselevõttu (näiteks vautšerikavad):
 - (i) abimeetme kestus;
 - (ii) vautšeri(te) väärtus(ed);
 - (iii) abikõlblikud lepingud/teenused, sealhulgas erakasutuses kliendiseadmed, samuti hoonesisene juhtmestik ja/või eravalduses asuvad rippkaablid;
 - (iv) kasutamismäärad enne ja pärast meetme rakendamist ning abimeetmest kasu saanud lõppkasutajate arv (kategooriate kaupa, näiteks üksikud lõppkasutajad ja VKEd, ning toetatud lepingute/teenuste liikide kaupa);
 - (v) abikõlblike lairibateenuse osutajate arv;
 - (vi) abimeetmest tegelikult kasu saanud lairibateenuse osutajate arv;

- (vii) operaatorite turupositsiooni muutumine toetatud lepingute/teenuste liikide kaupa, võttes arvesse asjaomast taristut ja tehnoloogiat (FTTH, FTTC, DOCSIS, FWA jne);
- (viii) hulgi- ja jaemüügihinnad enne ja pärast meetme rakendamist.

IV LISA

TÜÜPILISED SEKKUMISED LAIRIBAÜHENDUSE TOETAMISEKS

Komisjon on oma otsustuspraktikas täheldanud teatavaid mitme liikmesriigi poolt lairibaühenduse kasutuselevõtmise edendamiseks kasutatavaid rahastamismehhanisme, mis tavaliselt kujutavad endast riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Järgmine loend on näitlik ja ebatäielik, sest avaliku sektori asutused võivad töötada välja erinevaid lairibaühenduse kasutuselevõtmise toetamise viise või kirjeldatud mudeleist kõrvale kalduda.

- (1) Rahastamispuudujäägi mudel: rahastamispuudujäägi mudeli puhul¹ toetab liikmesriik² püsi- või mobiilsidevõrkude kasutuselevõttu, andes otsest rahalist toetust või subsiidiume lairibainvestoritele³ võrgu projekteerimiseks, ehitamiseks, haldamiseks ja äriliseks kasutamiseks, võttes arvesse asjaomast tulu ja mõistlikku kasumit. Rahastamispuudujäägi mudelis tehakse mõistlik kasum kindlaks kapitali tasuvuse määrana, mida investor vajaks, võttes arvesse lairibasektorile omast riskitaset ja osutatavate teenuste liiki. Vajalik kapitali tasuvuse määr määratakse tavaliselt kindlaks kapitali kaalutud keskmise hinna alusel. Mõistliku kasumi määratlemiseks rakendavad liikmesriigid tavaliselt stimuleerivaid kriteeriume, mis on eelkõige seotud osutatavate teenuste kvaliteedi ja tootlikkuse tõhususe suurenemisega. Tootlikkuse tõhususe suurendamisega seotud preemiad sätestatakse tasemel, mis võimaldab neid tasakaalustatult jagada lairibainvestori ja liikmesriigi ja/või lõppkasutajate vahel. Rahastamispuudujäägi mudeli kohaselt kuulub ehitatud taristu tavaliselt täielikult abisaajale, kes kannab uue taristu ehitamise ja piisava hulga klientide ligimeelitamisega seotud riske.
- (2) Mitterahaline toetus: sellisel juhul toetavad liikmesriigid püsi- või mobiilsidevõrgu lairibaühenduse kasutuselevõttu, andes olemasolevad või uued taristud lairibavõrgu operaatorite käsutusse. Sellist toetust antakse mitmes vormis: kõige sagedamini tagavad liikmesriigid passiivse lairibataristu, teostades ise tsiviilehitustööd (näiteks kaevates tee üles), paigaldades kaablikanalisisatsiooni või pimekiu või andes juurdepääsu olemasolevale taristule (nt kaablikanalisisatsioonile, postidele või mastidele).
- (3) Otseinvesteeringute mudel: otseinvesteeringute mudeli puhul ehitab liikmesriik püsi- või mobiilsidevõrgu ja käitab seda otse riikliku ametiasutuse haru või riikliku ettevõtja kaudu⁴. Riigi rahastatud võrk toimib sageli üksnes hulgimüügivõrguna, mis tehakse mittediskrimineerival viisil kättesaadavaks jaemüügitasandi lairibateenuste osutajatele.

¹ Rahastamispuudujääk tähendab üldjuhul erinevust investeerimiskulude ja eeldatava kasumi vahel.

² See hõlmab mis tahes avaliku sektori asutusi.

³ Termin „investorid“ märgib ettevõtjaid või lairibavõrgu operaatoreid, kes investeerivad lairibataristute ehitamisse ja kasutuselevõttu.

⁴ Komisjoni 19. oktoobri 2011. aasta otsus K(2011) 7285 (lõplik), juhtum N 330/2010 – Prantsusmaa – *Programme national «Très Haut Débit»* – Volet B (ELT C 364, 14.12.2011, lk 2), mis hõlmab erinevaid sekkumisviise, muu hulgas ühte, mille puhul kohalikud omavalitsused võivad käitada oma lairibavõrke juhist kohaselt.

- (4) Kontsessionääri mudel: kontsessionääri mudeli puhul rahastab liikmesriik sellise püsi- või mobiilside lairibavõrgu kasutuselevõttu, mis jääb riigi omandisse, kuid mille käitamist pakutakse konkurentsipõhise valikumenetluse kaudu elektroonilise side ettevõtjale selle haldamise ja ärilise kasutamise eesmärgil. Lairibavõrgu operaator võib võrku kasutada selleks, et osutada üksnes hulgimüügiteenuseid või teise võimalusena nii hulgi- kui ka jaemüügiteenuseid.